

Helse- og omsorgsdepartementet
Einar Gerhardsens plass 3
0181 Oslo

Ad: Handlingsplanen for bedre kosthold.

Tjøme eldreråd er fra flere hold orientert om arbeidet med utforming av en handlingsplan for bedre kosthold i befolkningen. Med dette ønsker vi peke på forhold som kan få betydning når forslag om endringer i kosthold skal bringes videre til målgruppen eldre.

Utgangspunktet må være realiteten at spisevaner hos eldre ikke er ensartet i landet vårt. De aller fleste har fått sine spisevaner etablert lokalt gjennom opplæring i familien og nærområdet, bestyrket gjennom mange års praksis og med avvik mer avhengig av tilbud i nærområdet enn av informasjon "ovenfra" gjennom opplysningskampanjer og media. Resultater kan påvises ved sammenlikninger av julemat rundt om i landet og av det som blir servert i tilknytning til seremonier som dåp, bryllup og gravferd.

Samtidig later det til at i løpet av de siste tiår er kommet inn forandringer i kostholdet gjennom endringer i tilbudet fra matvarekjeder og presentasjon av "nyheter" i media. For mange eldre er det unektelig lettere å kjøpe "ferdigmat" i nærbutikken enn å ta hele tilberedningen selv (med variasjoner ut fra geografiske forhold).

Forandringer er også kommet inn gjennom kjøpepress knyttet til ernæringsnegative varer som spises og drikkes ved radioapparat og tv og kommer på bekostning av næringsriktigere varer. Vi er opptatt av dette dels fordi eldre er storbrukere av radio og tv, dels fordi budskap gjennom slike media om riktigere kosthold etter vår erfaring ikke når fram.

På bakgrunn av slike realiteter ønsker Tjøme eldreråd å peke på at budskap om bedre kosthold framfor alt bør søkes formidlet gjennom personer som har direkte kontakt i hjemmet med de enkelte forbrukerne. Vi sikter med dette særlig til folk i offentlig helsetjeneste som kan pålegges (eller i det minste oppmuntres og motiveres til) å si og demonstrere hva, hvordan og hvorfor. Etter vår oppfatning rekker man ikke godt nok fram dersom budskapet blir presentert bare ved utlevering av en brosjyre.

Vi er klar over at det rundt om i landet vil være mange kommuner som vil si at man ikke har folk nok i helsetjenesten til å imøtekomme behov om "normal" hjelp, at de som man har, ikke har tid til å utvide arbeidet sitt med også opplæring i bedre kosthold, at kommunene kan være interessert bare såfremt det følger penger med fra statens side. Tjøme eldreråd vil derfor anmode prosjektgruppa om å ta opp ikke bare direkte kostholdsrelaterte aspekter, men også å legge fram praktiske forslag om formidling av budskap helt fram til de enkelte befolkningsgruppene.

Tjøme eldreråd
22.6.2006

Johan R. Ringdal

Karl-Fredrik Hansen

Tjøme eldreråd, Tjøme kommune, Rødsgata 35, 3145 Tjøme
eller e-post: jringdal@frisurf.no